

ZAAIEN EN OOGSTEN

iedereen doet er toe, iedereen doet mee!

COALITIE
AKKOORD
OLDAMBT
2022-2026

In dit akkoord leggen wij de basis voor de komende vier jaar. Een basis waarop we willen bouwen. Samen met alle betrokkenen bij onze gemeente. Samen met alle raadsleden, inwoners, ondernemers, onderwijs, maatschappelijke instellingen, sport- en cultuurverenigingen. Samen, jong en oud, arm en rijk, wel of niet met een beperking, ongeacht seksuele geaardheid of genderidentiteit. Iedereen doet er toe en iedereen doet mee!

VOORWOORD

In dit akkoord leggen wij de basis voor de komende vier jaar. Het akkoord is bewust niet uitgebreid. De wereld verandert snel en we willen graag ruimte houden voor inbreng van anderen.

In de aanloop naar dit akkoord hebben we gesproken met meerdere fracties uit de raad. Wij vinden het belangrijk dat ook hun stem wordt gehoord en een plek heeft in dit document. Uiteraard willen we het daarbij niet laten. Wat ons betreft is dit het begin. Het begin van een goede onderlinge samenwerking in de komende vier jaar. Met respect voor ieders rol en met respect voor ieders identiteit.

We willen allemaal het beste voor onze inwoners. Alleen door samen te werken kunnen we het meeste bereiken.

Het welzijn en het welbevinden van onze inwoners staat voorop. Daar willen we met elkaar aan werken. En wel zo, dat dit ook voor de langere termijn effect heeft. Geen pleisters plakken en geld uitgeven aan symptoombestrijding. We willen investeren in maatregelen die de oorzaken van problemen te lijf gaan en in preventie. En daarnaast willen we ook normaliseren. Sommige dingen horen bij het leven en dan is het belangrijk om daarmee om te kunnen gaan.

De financiën blijven een uitdaging. Circa de helft van de herstelmaatregelen is gerealiseerd. Om de andere helft te realiseren, zullen nog pijnlijke besluiten moeten worden genomen. De cijfers zijn wel iets gunstiger dan twee jaar geleden en er kon een jaar eerder dan verwacht een investeringsfonds worden ingesteld. Dit fonds is hard nodig voor wensen en de vele noodzakelijke investeringen en uitgaven waar jarenlang geen geld voor was.

Dit maakt dat we steeds weer afwegingen moeten blijven maken tussen enerzijds bezuinigen en anderzijds investeren.

We willen het huishoudboekje van de gemeente op orde brengen en houden. Niet méér uitgeven dan er binnenkomt. De uitgaven die we doen willen we kunnen verantwoorden. En met de uitgaven die we doen willen we vooral structurele resultaten bereiken.

We zijn blij met de middelen van het Nationaal Programma Groningen en de Regiodeal. Deze middelen zullen we inzetten voor de doelen die we met elkaar hebben vastgesteld. Deze doelen dragen bij aan de ambitie die we met elkaar hebben: Samen op weg naar een brede welvaart voor alle Oldambtsters, samen op weg naar een Wel-varende Graanrepubliek.

Voordat we onze ambities formuleren, benoemen we eerst een aantal bestuurlijke waarden.

BESTUURLIJKE WAARDEN

Samen met de gehele raad willen wij de komende vier jaar aan de slag in het belang van Oldambt en haar inwoners. Wij vinden het daarom belangrijk om aandacht te besteden aan onze bestuurlijke waarden.

In de bestuurlijke waarden wordt globaal onderscheid gemaakt in uitgangspunten, houding en randvoorwaarden.

1. Oldambt moet een financieel gezonde en vitale gemeente worden, waarbij het 'welbevinden van mensen' een belangrijk uitgangspunt is. Mensen hebben hun eigen kracht. Geef dat de ruimte om samen met mensen/inwoners tot iets te komen. Inwoners die in een kwetsbare positie verkeren helpen we om tot een grotere zelfredzaamheid te komen. We bieden hulp als het niet anders meer kan en nodig is. Wat goed gaat stimuleren we. En waar het iets minder goed gaat, leren omgaan met de mogelijkheden die men heeft.
2. We willen als gemeente regie houden. Dit betekent dat we in financieel moeilijke tijden keuzes maken, ook als er tegenvallers zijn. Juist dan houden we elkaar vast en helpen elkaar om het uit te leggen op basis van argumenten. We stellen ons niet te afhankelijk op richting Provincie en Rijk en nemen met elkaar verantwoordelijkheid. We willen hierover transparant zijn en rekenschap afleggen aan onze inwoners.
3. We zetten een heldere koers uit. Er is bestendigheid in besluitvorming. Het lange termijnperspectief staat voorop! Daarbij is er een goed evenwicht tussen politieke ambities en de bestuurlijke mogelijkheden.
4. We stellen kaders op abstract niveau. Om de gemeenteraad meer aan de voorkant van het proces te krijgen zetten we verschillende instrumenten

in, waaronder opiniërende raadsvergaderingen, startnotities en kaderstellende notities. Ambities zijn onderdeel van het beleid.

5. We maken gebruik van nieuwe vormen van democratie, gericht op een grotere betrokkenheid van inwoners; nieuwe vormen die de afstand tussen inwoners en raad verkleint.
6. We willen een evenwichtige balans tussen enerzijds de mens en anderzijds infrastructuur en openbare ruimte.
7. We besturen met een brede blik. Dit betekent dat we niet alleen oog hebben voor de belangen op lokaal niveau, maar ook voor de belangen op regionaal en provinciaal niveau en verder.
8. We staan voor betrouwbaarheid en stabiliteit. Open naar elkaar en elkaar in de ogen kunnen en willen kijken. Transparant, eerlijk en oprecht, zaken naar elkaar uitspreken en elkaar tijdig informeren.

AMBITIES

LOKALE DEMOCRATIE

Verder bouwen aan vertrouwen

Samen met onze inwoners willen we werken aan de toekomst van Oldambt. We willen inwoners ruimte geven om mee te denken en mee te doen. Daarvoor is onder meer vertrouwen in de lokale democratie hard nodig. Om dit te bereiken zullen we onder meer uitvoering geven aan de werkwijze en uitgangspunten die in november 2021 tegelijk met de visie op participatie zijn vastgesteld.

- We willen nog meer zichtbaar zijn voor onze inwoners.
- Waar nodig en mogelijk steunen en faciliteren we initiatieven van (groepen) inwoners zonder de verantwoordelijkheid van hen over te nemen.
- Waar mogelijk betrekken we inwoners bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van ons beleid.
- We communiceren over de afwegingen en besluiten die we nemen.
- We zoeken naar een manier waarop we tegen acceptabele kosten op papier kunnen communiceren voor met name inwoners die niet of minder digitaal vaardig zijn. Dit geldt voor al onze communicatie, inclusief communicatie over de bekendmakingen.

Niet de systeemwereld, maar de leefwereld van onze inwoners staat centraal.

- Het Gebiedsgericht Werken willen we verder ontwikkelen. Daarbij willen we zowel de ruimtelijke als ook de sociale factoren in de leefwereld van de inwoner meer in samenhang met elkaar oppakken.
- Met de Gebiedsgerichte Aanpak in Bad Nieuweschans willen we ervaring opdoen en deze vervolgens benutten in de andere kernen en wijken in de gemeente Oldambt.

LEEFBAARHEID

Samen verantwoordelijk voor de leefbaarheid

Veel factoren hebben invloed op de leefbaarheid. Of het nu gaat om de kwaliteit van de woningen, het niveau van groenonderhoud, het gevoel van veiligheid, de beschikbaarheid van voorzieningen, de levendigheid of de mate van sociale binding. Het heeft allemaal invloed op de leefbaarheid.

Hier is de gemeente niet alleen verantwoordelijk voor. Ook inwoners, verenigingen, ondernemers en maatschappelijke organisaties hebben een gezamenlijke en een eigen verantwoordelijkheid.

Zo vinden wij het belangrijk dat clubs, verenigingen en inwoners samen met elkaar in gesprek zijn over wat nodig is om de gewenste voorzieningen te behouden.

FYSIEKE LEEFOMGEVING

De woningvraag, economische groei, energietransitie, klimaat, mobiliteit, water, gezondheid, natuur en klimaat vragen veel van de ruimte in Nederland en dus ook in de gemeente Oldambt. We willen al deze functies en belangen in onze lokale fysieke leefomgeving goed tegen elkaar afwegen.

- We stellen een omgevingsvisie op om deze belangen voor de lange termijn opnieuw goed tegen elkaar af te wegen.
- Bij het opstellen van de omgevingsvisie is participatie belangrijk en wordt rekening gehouden met input vanuit de samenleving.
- Voordat we beginnen met het opstellen van een omgevingsvisie leggen we het te volgen proces vast in een startnotitie. Deze notitie zal ter besluitvorming worden voorgelegd aan de gemeenteraad.

In verband met de bezuinigingen is er een lager niveau van onderhoud in de openbare ruimte vastgesteld. De meest nijpende knelpunten die hierdoor ontstaan in het kader van veiligheid en/of netheid willen we oplossen.

- Binnen de financiële kaders zoeken we naar mogelijkheden voor een extra budget om jaarlijks een aantal prioriteiten in het onderhoud te kunnen uitvoeren.

We willen het gebruik van de fiets stimuleren. Niet alleen omdat beweging bijdraagt aan de gezondheid, maar ook omdat het belangrijk is voor onze jeugd, de toeristen, veiligheid en het klimaat.

- Belangrijke fietspaden willen we vernieuwen en/of verbreden onder voorbehoud van cofinanciering door derden. Waar nodig houden we dan ook rekening met een structurele verhoging van het onderhoudsbudget.

WONEN

We willen voldoende en kwalitatief goede, duurzame woningen, waarbij er aandacht is voor woningen voor ouderen en woningen die betaalbaar zijn voor jongeren.

- Het programma Wonen dat in 2021 is vastgesteld wordt uitgevoerd.
- We hebben extra aandacht voor het mogelijk maken van woningen voor ouderen en woningen die betaalbaar zijn voor jongeren.
- We gaan na of het versnellen van de woningbouw, zoals afgesproken in het regeerakkoord, ook mogelijkheden biedt voor Oldambt.
- We onderzoeken of het ook voor de gemeente Oldambt nuttig en nodig is om een huisvestingsverordening met opkoopbescherming te maken en regels vast te leggen voor het toewijzen van woningen. Die regels moeten het mogelijk

maken om eigen inwoners voorrang te geven.

- We zoeken naar mogelijkheden om de kwaliteit van de huidige woningen te verbeteren.
- We zoeken naar mogelijkheden om energiarmede te verminderen en/of te voorkomen.

Iedereen moet prettig kunnen wonen. We willen daarom samen met partners inzetten op het vroegtijdig oplossen van conflicten tussen buurtbewoners.

- Binnen de financiële kaders gaan we op zoek naar een budget voor buurtbemiddeling.

Gaswinning en aardbevingen leiden tot onveiligheid en risico's. Als gemeente vinden we dat de veiligheid van én perspectief voor onze inwoners voorop staat. Veiligheid gaat over de fysieke veiligheid en staat van de woningen, maar zeker ook over de veiligheid en het welzijn van de mensen die daarin wonen. Dit geldt ook voor de versterkingsopgave waar we in Oldambt mee te maken hebben. Als gemeente hebben we hierin een belangrijke rol en samen met NCG streven we er naar om deze opgave te realiseren.

Dit betekent:

- zo snel mogelijk duidelijkheid over welke woningen wel of niet versterkt moeten worden;
- voortgang in de uitvoering van de woningen die versterkt moeten worden;
- waar nodig worden inwoners geholpen met vervangende tijdelijke huisvesting;
- als gemeente zorgen we dat het proces voor de benodigde vergunningen, ook voor tijdelijke huisvesting, zo goed mogelijk is ingericht.

Verder gaat veiligheid ook over schadeherstel en duurzaam perspectief. Daarbij willen we dat de enorme verschillen die (zijn) ontstaan in de schadeloosstellingen van vergelijkbare aardbevingsschade aan vergelijkbare woningen, zo snel mogelijk worden opgelost.

- De problematiek met het bewijsvermoeden blijven we voorleggen aan de Staatssecretaris Mijnbouw en aan het Instituut Mijnbouwschade Groningen om hen te bewegen tot actie over te gaan. We vinden het belangrijk dat schade als gevolg van de gaswinning ruimhartig én duurzaam hersteld wordt. Ook vragen we daarbij aandacht voor de problematiek van gestapelde mijnbouw, de funderingsproblematiek en de bodemdalingsproblematiek.

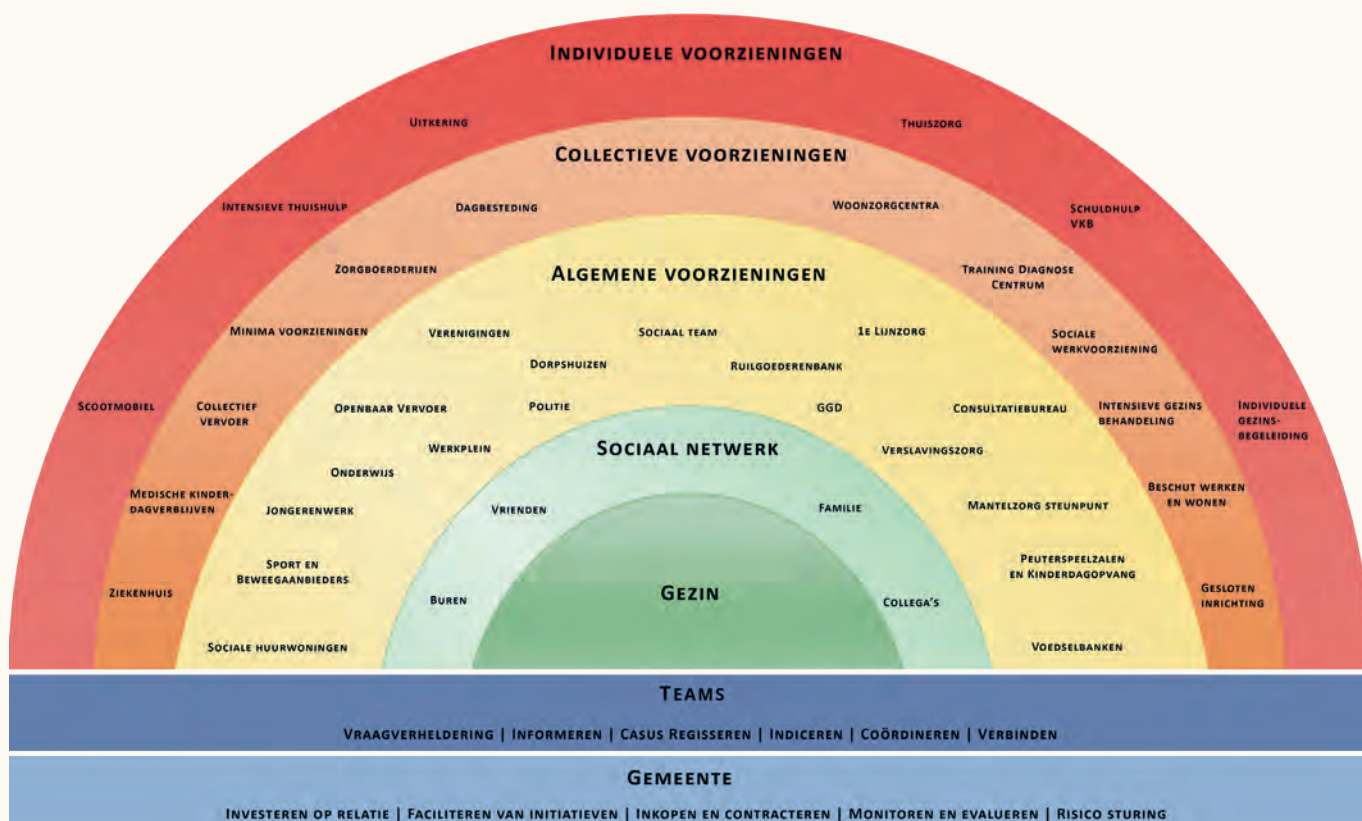
SOCIALE VOORZIENINGEN

We gaan voor een sociale gemeente met een breed gevarieerd en vrij toegankelijk aanbod van sociale

voorzieningen die passen binnen de financiële mogelijkheden. Daarbij hebben we oog voor de meest kwetsbare inwoners en kinderen.

We willen de sociale voorzieningen betaalbaar houden en met name beschikbaar stellen aan mensen die het nodig hebben.

- De gemeente kan en hoeft niet iedere hulpvraag op te lossen. Veel dingen die gebeuren horen bij het 'normale' leven en vragen niet direct om professionele hulp. We willen normaliseren in plaats van medicaliseren en problematiseren.
- Vrijwilligers en mantelzorgers vervullen een belangrijke rol. Dit wordt door ons zeer gewaardeerd en wij willen hier ook verder op inzetten.

- Meer gebruik maken van algemene voorzieningen en het voorliggend veld in plaats van verwijzen naar duurdere specialistische hulp.
- Preventie is belangrijk. Niet alleen om problemen bij onze inwoners zoveel mogelijk te voorkomen, maar ook om later duurdere zorg zoveel mogelijk te beperken dan wel voorkomen.
- Inwoners die de huishoudelijke hulp zelf kunnen betalen, zouden dit niet ten koste van gemeenschapsgeld moeten doen. We laten daarom onderzoeken wat de effecten zijn van het invoeren van een inkomenstoets.

We gaan de sociale vraagstukken integraal aanpakken.

- We gaan op verschillende niveaus schotten tussen voorzieningen doorbreken.
- We kiezen niet voor systeemoplossingen, maar voor creatieve maatwerkoplossingen waarbij de mens centraal staat. Daarbij pakken we niet (alleen) de problemen zelf aan, maar de oorzaak van de problemen.
- We gaan een nieuwe visie op het sociaal domein opstellen. Voordat we daarmee beginnen leggen we de raad een startnotitie voor.

We willen graag de uitstroom uit de langdurige bijstand naar regulier werk vergroten.

- We onderzoeken of we een proef kunnen starten met een bijverdienpremie, waarbij mensen in de bijstand een groter deel van wat ze bijverdienen kunnen houden. Een aantal gemeenten zijn ons daarin al voorgegaan.

De effecten van armoede op met name kinderen, willen we zoveel mogelijk voorkomen.

- We vinden het belangrijk dat kinderen kunnen blijven meedoen in de samenleving. Samen met (sport)verenigingen willen we onderzoeken hoe we dit mogelijk kunnen maken.
- Om schrijnende situaties te kunnen oplossen willen we een 'meedoenfonds' instellen. We onderzoeken nog welke doelgroepen hiervoor in

aanmerking komen. De verstrekkingen doen we niet in geld, maar in natura.

- We gaan een visie op armoedebeleid opstellen, waarin wordt beschreven wat wij als gemeente belangrijk vinden en waaraan wij ons geld besteden.
- De middelen voor armoedebeleid willen we terugbrengen naar het niveau van vóór de bezuinigingen
- We vinden het belangrijk dat STAP Oldambt, een samenwerking van meerdere organisaties die inwoners helpen bij geldzaken, structureel gefinancierd gaat worden. Daarvoor gaan we op zoek naar structurele middelen.

PERSPECTIEF NA CORONA

De gevolgen van de coronacrisis worden met name door de kwetsbaardere inwoners en ondernemers gevoeld en komen samen in het centrale thema 'intergenerationele armoede'.

- Om deze groepen perspectief uit de (gevolgen van de) coronacrisis te bieden werken we de eerder afgesproken prioritaire thema's (lokale economie, schulden en armoede en kinderen en jongeren; zie kadernota 2022-2025) uit in een integraal plan als katalysator om blijvende impact te bewerkstelligen op dit centrale thema.

WERK(GELEGENHEID) EN ECONOMIE

De arbeidsmarkt in onze regio kenmerkt zich door zowel kansen als uitdagingen. We zien enerzijds kansen in de economische groei zoals onder andere ook blijkt uit de wachtlijst voor nieuwe bedrijventerreinen. Tegelijkertijd is het voor ondernemers en bedrijven steeds lastiger gekwalificeerd personeel aan te trekken:

- We streven naar een kwalitatieve match van de personeelsbehoeften van onze ondernemers en bedrijven met de in onze gemeente aanwezige arbeidspotentieel. We denken daarbij aan:
 - het ontwikkelen en (re)activeren van inwoners uit de (langdurige) bijstand richting kansrijke sectoren;
 - het aantrekken van bedrijven en ondernemers uit kansrijke sectoren die passen bij ons arbeidspotentieel. We kijken hierbij nadrukkelijk ook naar subsidiemogelijkheden en samenwerkingen in onder andere de arbeidsmarktregio.
- We maken nieuwe meerjarige afspraken met Afeer passend bij de verdere ontwikkeling van het klassieke sw- naar een leerwerkbedrijf.

Er komt een regiovisie A7/N33 waar de verschillende mogelijkheden en alternatieven zijn onderzocht en de verschillende belangen goed met elkaar zijn afgewogen.

- Het opstellen van een regiovisie A7/N33 staat nog aan het begin van het proces. Op basis van informatieavonden en reacties die zijn ontvangen uit de samenleving, wordt een reactienota opgesteld. Hierbij wordt ook goed gekeken naar eventuele alternatieve locaties.
- Bij de afwegingen speelt zowel het draagvlak in de samenleving een rol als ook het algemeen belang, waaronder de verwachte effecten op het landschap en de werkgelegenheid.

We willen door het uitbouwen van toerisme en recreatie een bijdrage leveren aan de verdere ontwikkeling van onze regio: meer bezoekers, werkgelegenheid stimuleren, recreatiemogelijkheden vergroten en het voorzieningenniveau op peil houden.

- Met de Oost-Groninger gemeenten werken we samen aan de verdere ontwikkeling van de regionale vrijetijdseconomie, onder andere via de gezamenlijke regiomarketingorganisatie ZO Groningen.

SAMENWERKING

Samen kom je verder

Bij veel onderwerpen is samenwerking in de regio of zelfs provinciaal erg belangrijk. Door samen op te trekken met buurgemeenten en provincie, kunnen we meer bereiken. We willen onder meer samenwerken op het gebied van volkshuisvesting, wonen, toerisme en gezondheid. Daarnaast werken we al samen in verschillende samenwerkingsverbanden.

In 2021 is het onderzoek 'Bestuurlijk Regionaal Ecosysteem Groningen' (BRE) uitgevoerd. Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek willen we samen met de gemeenten, waterschappen en provincie in Groningen aan de slag. We willen gezamenlijk actief de interbestuurlijke samenwerking, de kwaliteit van het openbaar bestuur en het samenspel met inwoners in onze provincie verder verbeteren.

INTERNATIONALISERING

Oldambt is de poort van en naar Noord-Nederland

We liggen aan een belangrijke internationale transportas. Deze gunstige ligging willen we benutten in het belang van de arbeidsmarkt en economie, gezondheidszorg en veiligheid en crisisbestrijding.

- Via de Eems Dollard Regio (EDR), jagen we de grensoverstijgende samenwerking aan.
- Daarbij gaan we keuzes maken in ons internationale programma waar we ons wel en waar we ons niet op richten.

NPG EN REGIODEAL

Versterken Brede Welvaart

Met het Nationaal Programma Groningen (NPG) werken we samen met onze inwoners en partners aan het versterken van de Brede Welvaart in onze gemeente en provincie. Met het lokaal programma 'Toekomst voor Oldambt' investeren we in een 'Wel-varende Graanrepubliek'. De ambities van NPG zijn voor Oldambt vertaald naar vier programmalijnen: • Toekomst voor de jeugd • Toekomst voor de dorpen en wijken • Toekomst voor ondernemers • Toekomst voor toerisme en erfgoed.

- Om uitvoering te geven aan deze ambities gaan we voortvarend aan de slag met concrete projecten en NPG-aanvragen.

In de Regiodeal Oost-Groningen werken Rijk, provincie en gemeenten samen met de regio (inwoners, bedrijven, scholen en organisaties) aan een brede welvaartsagenda. Deze samenwerking richt zich op de pijlers leren, werk & inkomen, gezondheid en woonomgeving.

- Met de middelen van Regiodeal investeren we in projecten op basis van de programma's die zijn vastgesteld.

VEILIGHEID

Inwoners moeten zich veilig kunnen voelen in de gemeente Oldambt

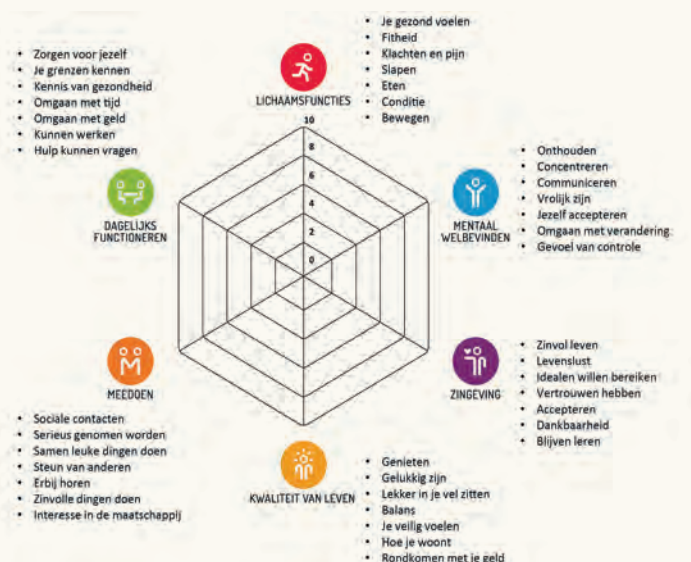
- Witwaspraktijken, ondermijnende criminaliteit en ontspoorde jeugd willen we stevig aanpakken en daarbij willen we ook andere belangrijke veiligheidsthema's niet vergeten.
- Binnen de financiële mogelijkheden zoeken we naar ruimte voor uitbreiding van de formatie voor veiligheid in de breedste zin van het woord.

- We willen inzetten op preventieve maatregelen om jongeren op het goede spoor te houden. Hierbij willen we een verbinding leggen met organisaties op het gebied van jeugd en zorg. We gaan er voor om dit integraal en in samenhang met elkaar op te pakken.
- We willen het gebruik van drugs, alcohol en tabak bij jongeren terugdringen en, nog beter, voorkomen. Eén van de concrete projecten in dit verband is het project Opgroeien in een Kansrijke Omgeving.

POSITIEVE GEZONDHEID

Bij positieve gezondheid gaat het niet om wat je niet (meer) kunt, maar gaat het om wat je wél kunt. Het gaat om veerkracht, het voeren van regie over je eigen leven en het vermogen om je aan te passen.

Positieve gezondheid is gebaseerd op zes pijlers:

Deze zes pijlers hangen nauw met elkaar samen en kunnen elkaar positief beïnvloeden.

- Bij het ontwikkelen van beleid vinden we het belangrijk dat wordt uitgegaan van positieve gezondheid.
- Met het project Opgroeien in een Kansrijke Omgeving willen we een positieve leefomgeving voor jongeren creëren waarin ze gezond, veilig en kansrijk kunnen opgroeien. Daarmee willen we het middelengebruik bij jongeren voorkomen waardoor hun kansen op het gebied van scholing en werk toenemen. Dit project wordt mede gefinancierd door het Nationaal Programma Groningen.

SPORT EN BEWEGEN

Sport is belangrijk voor de gezondheid van inwoners en draagt bij aan de leefbaarheid

De gemeente Oldambt heeft een relatief groot aantal sportvoorzieningen, waaronder meerdere zwembaden en sporthallen. Dit kost in vergelijking met andere gemeenten relatief veel geld. Daarom is een bezuiniging hierop één van de maatregelen in het herstelplan. Dit herstelplan is enkele jaren geleden vastgesteld en is nodig om weer een financieel gezonde gemeente te worden.

Er is onderzocht hoe de bezuiniging kan worden gehaald met zo min mogelijk pijn voor de samenleving. Rond de zomer van 2022 zal een voorstel worden voorgelegd. Naar verwachting ontkomen we er niet aan dat één of meer voorzieningen - zwembad(en) en/of sporthal - zullen moeten worden gesloten.

Het sluiten van voorzieningen is voor niemand leuk, maar het relatief hoge aantal voorzieningen en de bijbehorende kosten maken dit onvermijdelijk.

Na de bezuiniging hebben we jaarlijks voor sport nog circa € 2,5 miljoen in de begroting. Dit is in vergelijking met vergelijkbare gemeenten nog steeds een groot bedrag.

Sporten en bewegen is uiteraard in eerste instantie een verantwoordelijkheid van de inwoners zelf. Zij kunnen dit samen met de lokale sportverenigingen en sportaanbieders doen.

Omdat sport ook een belangrijke bijdrage levert aan de positieve gezondheid, willen we het sporten en bewegen zoveel mogelijk stimuleren. We vinden sporten voor iedereen belangrijk, maar met name voor jongeren. Want 'Jong geleerd is oud gedaan'.

We werken aan een perspectief voor de langere termijn, waarbij sportvoorzieningen op een aantrekkelijke en toekomstgerichte wijze kunnen worden aangeboden. Wij denken hierbij aan Omnisport. Een Omnisportvoorziening zal er niet direct over een aantal jaren staan. Wij denken aan een voorziening die in de loop der jaren stukje bij beetje wordt opgebouwd en uitgebreid.

Bij deze ontwikkelingen vinden we het belangrijk dat sport(voorzieningen) voor iedereen bereikbaar blijft!

Daarnaast willen we:

- samen met lokale sportaanbieders de ambities uit het sportakkoord realiseren;
- bevorderen dat de kwaliteiten van inwoners die gebruik maken van een uitkering van de gemeente, worden ingezet bij verenigingen.

CULTUUR

Cultuur brengt mensen samen. Het draagt bij aan de leefbaarheid, bevordert de creativiteit en stimuleert toerisme. Cultuur vinden we belangrijk voor zowel jong als oud.

- Daarom willen we hier blijvend op inzetten en hebben we ook aandacht voor de kleinere clubs.
- We versterken de culturele sector door te ondersteunen op het gebied van ledenwerving, andere samenwerkingsvormen en fondsenwerving.

- We scherpen de criteria in de subsidieregelingen voor cultuur aan zodat er een eerlijker verdeling ontstaat van de beschikbare cultuurgelden.
- We onderzoeken de mogelijkheden om een 'broedplaats' te realiseren.

DIGITALISERING

Bron van groei, innovatie, nieuwe bedrijvigheid en onmisbaar in het oplossen van maatschappelijke uitdagingen.

We geven uitvoering aan de digitaliseringsagenda 'Digitaal Oldambt 2022-2026'.

Daarbij besteden we aandacht aan de noodzakelijke randvoorwaarden:

- de digitale infrastructuur, aanleg van glasvezel heeft de hoogste prioriteit;
- digitaal vaardige samenleving, verbeteren van digitale vaardigheid bij inwoners en ondernemers;
- inclusieve aanpak; iedereen moet mee kunnen doen en de digitale toepassingen moeten voor iedereen toegankelijk zijn.

KLIMAAT EN VERDUURZAMING

Gemeente Oldambt wil in 2050 een CO₂-neutrale en klimaatbestendige gemeente zijn. Woningen willen we verduurzamen en daarmee het wonen betaalbaarder en comfortabeler maken en de energiearmoede verminderen.

Klimaatadaptatie vinden we belangrijk en we willen hier stappen zetten.

De gemeente Oldambt wil in 2050 CO₂-neutraal en klimaatbestendig zijn. Voor 2030 is de doelstelling een CO₂-reductie van 49% ten opzichte van 1990.

- Door het opstellen van een klimaatbeleidsplan voor de komende jaren wordt hieraan invulling gegeven.

We willen meer vergroening.

- We willen een bescheiden budget beschikbaar stellen om activiteiten/acties te stimuleren om te vergroenen, zoals bijvoorbeeld 'stenen eruit, planten erin'.

Het Programma Zon en Wind, dat in januari 2022 is vastgesteld door de gemeenteraad, biedt de kaders voor de energietransitie.

- De komende jaren zal uitvoering worden gegeven aan dit programma. Tot 2030 zullen we meewerken aan de realisatie van maximaal 100 hectare zonneparken oftewel 100.000.000 kWh aan energie. Daarmee dragen we bij aan de doelstellingen van de Regionale Energie Strategie voor 2030.
- Na 2027 evalueren wij dit beleid en bekijken we wat het beleid wordt in de periode na 2030.

We gaan voor warmtetransitie. Daarmee willen we niet alleen inzetten op woningverbeteringen, energie- en aardgasbesparingen, maar tegelijkertijd ook het wonen in Oldambt betaalbaarder, comfortabeler en aantrekkelijk maken voor jong en oud. Tevens willen we hiermee de energie-armoede verminderen.

- Door stapsgewijs woningen te verduurzamen en energie te besparen willen we het aardgasverbruik in 2030 met 20% hebben verminderd. Dit willen we uitbreiden totdat heel Oldambt in 2050 aardgasvrij is.
- We willen de gemeentelijke gebouwen in 2030 zoveel mogelijk aardgasvrij hebben.
- In het kader van energiebesparing doen we al veel. We onderzoeken welke maatregelen er op dit moment al zijn en of, en in hoeverre, we aanspraak kunnen maken op extra middelen van het Rijk. Op basis daarvan bepalen we wat er eventueel aanvullend nog mogelijk en wenselijk is.

- We willen leren van de goede ervaringen uit Nieuwborgen.net en deze waar mogelijk uitrollen over de gehele gemeente. Dit geldt zeker voor de informatievoorziening en communicatie over bestaande en nieuwe initiatieven, subsidies, regelingen enz. We bouwen daarmee voort op de Nieuwborgen.net aanpak. We zetten in op het opstellen van meerdere wijkuitvoeringsplannen. We verkennen de mogelijkheden voor een warmtenet in Winschoten, waarbij we voortbouwen op de resultaten die zijn onderzocht in Winschoten-Zuid.

NIJAMBT

De grote maatschappelijke opgaven en de vele, soms grote projecten die we willen oppakken in het kader van NPG, vragen veel van de ambtelijke organisatie. Wij horen regelmatig signalen dat het 'piept en kraakt' in de gemeentelijke organisatie.

- Wij zijn bereid om mee te denken wat er nodig is om alle taken en projecten uit te voeren en ambities te verwezenlijken. Op basis van een onderbouwd voorstel overwegen wij een beperkte uitbreiding van de formatie.

BELANGRIJKE PUNTEN VAN ANDERE FRACTIES

Bij de totstandkoming van dit coalitieakkoord hebben wij alle fracties in de gemeenteraad gevraagd om twee punten te benoemen die zij belangrijk vinden. Wij zien dit als een eerste stap in onze samenwerking met hen.

Zes van de acht fracties hebben gebruik gemaakt van onze uitnodiging. Wij vinden het belangrijk om de punten die deze fracties hebben ingebracht, een plek te geven in ons coalitieakkoord.

Dat doen wij in dit hoofdstuk.

De punten waar we hetzelfde over denken, hebben we ook verwerkt in de eerdere hoofdstukken van dit coalitieakkoord. Niet alle punten zijn in die hoofdstukken van dit akkoord verwerkt.

Redenen hiervoor kunnen zijn dat we geen mogelijkheden zien om er concreet uitvoering aan te geven binnen de financiële mogelijkheden die we hebben, en/of we geven deze geen prioriteit.

De punten die niet in de andere hoofdstukken van dit akkoord zijn overgenomen, zijn wat ons betreft 'vrije onderwerpen'. Daarover gaan we desgewenst in de raad nader met elkaar in gesprek.

Duidelijke visie op sociaal domein, financieel gezonde gemeente / vervolg ingeslagen weg Halte 7 en duurzaamheid bereikbaar voor iedereen

ChristenUnie Oldambt vindt het belangrijk dat er snel een duidelijke visie op het sociaal domein komt. Het is belangrijk dat we inzetten op het versterken van de veerkracht van onze inwoners en dat we inwoners helpen om de onderliggende problemen structureel op te lossen of er mee leren om te gaan. De ChristenUnie vindt het ook belangrijk dat duurzaamheid voor iedereen bereikbaar wordt. Daarnaast vindt de ChristenUnie het belangrijk dat het herstelplan wordt uitgevoerd. Als er bepaalde taakstellende maatregelen niet worden gehaald, moeten er alternatieven worden gezocht. We moeten komen tot een financieel duurzame begroting.

Biodiversiteit en VN-verdrag Handicap

GroenLinks Oldambt vindt biodiversiteit in de meest brede zin (zoals de samenhang met klimaat, landbouw, water, leefbaarheid en voorlichting/educatie) een belangrijk punt en wil graag een visie op biodiversiteit. Bij het opstellen van een dergelijke visie kan en wil GroenLinks meedenken en input geven. Een ander belangrijk punt is het VN-verdrag Handicap. Het gaat om personen met langdurige fysieke, mentale, intellectuele of zintuiglijke beperkingen. GroenLinks wil graag dat de gemeente zich sterk maakt voor het opstellen van de Lokale Inclusie Agenda. Voorts moet iedereen gemakkelijk en eenvoudig informatie kunnen opzoeken en lezen op de gemeentelijke website en moet alle communicatie op B1/A2 taalniveau worden geschreven.

Veiligheid en WMO

Oldambt Aktief vindt Veiligheid en de WMO belangrijk. Bij Veiligheid gaat het om veiligheid in de meest brede zin van het woord. Oldambt Aktief zou graag zien dat er budget wordt vrijgemaakt voor een extra BOA. Wat betreft de WMO is Oldambt Aktief voorstander van het betalen naar draagkracht in plaats van een vast abonnementstarief. Verder zouden de regelingen voor minima progressief moeten zijn.

Preventie: Schone Lucht Akkoord en maatschappelijk werker (of jeugdondersteuner) op elke school

D66 Oldambt vindt preventie belangrijk. Preventie voorkomt de rekening voor later (voor de natuur, financieel maar ook op gezondheid van mensen). Vanuit de preventie gedachten heeft D66 twee punten ingebracht:

1. aansluiting bij het Schone Lucht Akkoord;
2. een maatschappelijk werker (of jeugdondersteuner) op elke school.

Door structureel schonere lucht worden mensen gezonder. Juist in ons gebied en in onze gemeente kan dit misschien ook wel een unique selling point zijn.

Bereikbaarheid, ingeslagen weg Halte 7 en verbetering dienstbare instelling van de gemeente

CDA Oldambt vindt bereikbaarheid belangrijk. Het gaat dan niet alleen om de fysieke bereikbaarheid (wegen en openbaar vervoer), maar ook de sociale bereikbaarheid en de financiële bereikbaarheid (SchuldhelpMaatje, zodat je mee kunt blijven doen). Het CDA vraagt hierbij om ook rekening te houden met de bereikbaarheid van sport(voorzieningen) in het kader van de bezuinigingen.

Verder vindt het CDA het belangrijk dat de ingeslagen weg van Halte 7 wordt vastgehouden. Daarbij wordt ten aanzien van de herstelmaatregelen wel de kanttekening gemaakt dat we flexibel moeten zijn, omdat de wereld verandert. Het is nog onduidelijk wat de gevolgen van het gemeentefonds op Oldambt zijn.

Tot slot wil het CDA graag een verbetering van de dienstbare instelling van de gemeente aan haar inwoners en ondernemers. De 'Ja, mits' houding moet nog veel meer worden versterkt.

Brede welzijn

SP Oldambt vindt het welzijn van de mensen in de meest brede zin heel belangrijk. Bezuinigingen moeten niet ten koste gaan van het welzijn van de mensen. Belangrijk is dat niet alleen de armoede wordt bestreden, maar dat juist de oorzaak van de armoede wordt aangepakt. Verder wordt aandacht gevraagd voor de sociale cohesie, waaraan sport ook bijdraagt.

De SP is voorstander van het inkomensafhankelijk maken van de WMO.

REACTIE COALITIE

Veel punten die hierboven zijn genoemd vinden wij ook belangrijk of hebben wij toegevoegd aan ons coalitieakkoord. Zo vinden ook wij dat er een duidelijke visie op het sociaal domein moet komen, willen we de oorzaak van problemen (waaronder armoede) aanpakken en niet alleen symptomen bestrijden, willen we normaliseren, zijn we voor preventie en willen we onderzoeken of we een inkomenstoets kunnen invoeren bij de WMO. Ook willen we onderzoeken hoe we duurzaamheid voor iedereen bereikbaar kunnen maken.

De bereikbaarheid komt op verschillende manieren terug in ons coalitieakkoord. Zo hebben we onder meer iets opgenomen over fietspaden. Aan de financiële bereikbaarheid komen we tegemoet door op zoek te gaan naar structurele middelen voor STAP. De bereikbaarheid van sport(voorzieningen) hebben we in ons akkoord toegevoegd.

Wat betreft de biodiversiteit gebeurt er al het een en ander. Door deels bezuinigingen en deels een extensief maaibeleid zetten wij al volop in op biodiversiteit. Daarnaast liften we mee op wat de provincie al doet. Wij zien geen ruimte om ambtelijke capaciteit vrij te maken voor het opstellen van een aparte visie op biodiversiteit. De biodiversiteit is onderdeel van de nog op te stellen omgevingsvisie.

In vervolg op het VN-verdrag Handicap houden we bij alle nieuwe gemeentelijke gebouwen rekening met de toegankelijkheid. Ook komt er een geheel nieuwe gemeentelijke website en vinden we communicatie op B1-niveau niet meer dan logisch en vanzelfsprekend. Hoewel we ons realiseren dat dit laatste nog niet altijd goed lukt. We zullen ons sterk maken voor het opstellen van de Lokale Inclusie Agenda. We merken op dat we al wel stappen maken en dat vinden we belangrijker dan de agenda zelf.

Progressieve regelingen voor minima zijn naar onze mening niet haalbaar. Er is al eens onderzoek naar gedaan en daaruit is gebleken dat het veel capaciteit kost om een progressieve regeling uit te voeren. Deze extra uitvoeringskosten staan niet in verhouding tot wat het zou moeten opleveren.

Hoewel niet specifiek voor een BOA willen we binnen de financiële mogelijkheden wel zoeken naar ruimte voor uitbreiding van de formatie voor veiligheid.

We willen uitzoeken wat het betekent als we ons aansluiten bij het Schone Lucht Akkoord. Zo willen we onder meer weten of het consequenties heeft voor bijvoorbeeld de formatie. Het moet haalbaar en betaalbaar zijn.

Wij onderkennen het belang en de noodzaak van een verbetering van de 'Ja, mits' houding. Dit is reeds onderdeel van de ingezette organisatieontwikkeling.

Tot slot zijn wij het volmondig eens met de fracties die de ingeslagen weg willen vasthouden en een financieel duurzame begroting belangrijk vinden.

PORTEFEUILLEVERDELING

BURGEMEESTER

Cora-Yfke Sikkema

- Openbare Orde en Veiligheid
- Schade-afhandeling en ondergrond
- Opvang vluchtelingen in crisissituaties
- Handhaving
- Juridische Zaken
- Personeel en organisatie (Nijambt)
- Communicatie
- Bestuurlijke samenwerking
- Gebiedsgericht Werken
- Coördinatie Internationalisering
- Coördinatie NPG
- Coördinatie Regiodeal

PARTIJ VAN DE ARBEID

Gert Engelkens

- Bouwen en Wonen
- Ruimtelijke Ordening
- Omgevingsvisie en Omgevingswet
- Versterking
- Leefbaarheid
- Ontwikkeling Blauwestad
- WMO
- Welzijn en Zorg
- Armoedebeleid en Schuldhulpverlening
- LHBTI -en Diversiteitsbeleid

1^e loco

Gebiedswethouder

voor Nieuwolda, Nieuw-Scheemda/
't Waar en Scheemda

PORTEFEUILLEVERDELING

GEMEENTEBELANGEN OLDAMBT

Ger Klein

- Financiën en belastingen
- Lokale democratie en participatie
- Monumentenbeleid en karakteristieke panden
- Cultureel Erfgoed
- Verkeer en Publiek Vervoer
- Dierenwelzijn
- Arbeidsmarktbeleid
- Participatiewet
- Afeer
- Statushouders (huisvesting en inburgering)
- Zoutwinning

2^e loco

Gebiedswethouder

voor Winschoten, Heiligerlee en Westerlee

PARTIJ VOOR HET NOORDEN

Jurrie Nieboer

- Beheer, realisatie en buitendienst
- Jeugdzorg
- Integraal jeugdbeleid/jongeren
- Afvalbeleid
- Bibliotheken

- Kunst, cultuur en evenementen
- Onderwijs
- Water
- Duurzaamheid/Energie en Milieu

3^e loco

Gebiedswethouder

voor Beerta, Bad Nieuweschans, Drieborg, Ganzedijk/Hongerige Wolf en Nieuw Beerta

VVD

Erich Wünker

- Economische Zaken en Ondernemersloket
- Grondexploitaties en revitalisering industrieterreinen
- Vastgoed en Accommodatiebeleid
- Onderwijshuisvesting en sportaccommodaties
- Gezondheid(szorg) en sport
- Internationalisering
- Toerisme en recreatie
- Digitalisering, automatisering en data-analyse
- Dienstverlening
- Personeel en organisatie

4^e loco

Gebiedswethouder

voor Blauwestad, Finsterwolde, Midwolda en Oostwold

COALITIE
AKKOORD
OLDAMBT
2022-2026

